

میلعا وه

ملاسلا هیلع ادهشلا دیسد باحصا هر مز رد هنوگچ

؟ میریگیر ارق

هیلع نیسد ماما اب باحصا داختا و تّیعم رسد

ملاسلا

رانا زا هتفرگرب:

نیسحدّمحه دّیسد جاد اللهقیآ هملاء تر ضد

ی نار هط ی نیسد

و

ی نیسد نسحمدّمحه دّیسد جاد اللهقیآ تر ضد

ی نار هط

امهر سد الله سنّدق

مِجْرًا نَاطِيشْلا نَم لِّلَّاهِ ذُو عَا
 مِجْرًا نَمَحْرًا لِّلَّاهِ مِسْبِ
 نَمِطَاعِلَا بَر لِّلَّاهِ دَمَحَا
 مِسَاقِلَا بَا اِنْبِيذ وَا نَدِيْسِ يَلْعُمُ لَسَا وَا قَلَا صِلَا وَا
 دِمَحْمِ
 نِير هَا طَلَا نَمِيطَلَا يَلَا يَلْع وَا
 نَمِيعْمَا مَهْنَادَعَا يَلْعُ تَنْعَلَا وَا

تَيْنَسِ سَا سَارِبِ نَاسِنَا لَمَعِ شَزْرَا رَايِعْمِ
 وَا

يَلْعُ لُوسِرِ تَرْضِدِ زَا يَتِيَاوِرِ
 :تَسَا هَدَشِدِرَاوِ مَلْسِدِ وَا هَلَا وَا هِيَا عَالِه

اَمِ يَرْمَا لِكِلَا اَمْنَا وَا ، تَايْنَابِلَا مَعْلَا اَمْنَا
، هِلُوسِرِ وَا اَللهِ يَلَا هُتَرْجِهْ تَنَاكِ نَمَفِ ! يَلِوَنَدِ
يَلَا هُتَرْجِهْ تَنَاكِ نَمِ وَا ؛ هِلُوسِرِ وَا اَللهِ يَلَا هُتَرْجِهْفِ
اَمِ يَلَا هُتَرْجِهْفِ ، اَهْجُوَزْتِيَهْ اَرْمَا وَا اَهْبِيصِيَهْ اَيْنَدِ
! هِيَا رَجَاهِ

ی اراد ش تیند س اسار ب ن اسنا ل امعا مامت»
 ره ی ار ب هچنا و دوشی م ش زرا و تمیق و هجرد
 ره !تسا و ا ی ا هتین نامه ، دنامی م ی قاب ص خشد
 ، دنک ترجه ادخل لوسر و ادخ ی وسه ب هک ی سک
 ره و ؛تسا ادخل لوسر و ادخ ی وسه ب ش ترجه
 دهاو خب هک دشاب ی یابند ی وسه ب ش ترجه هک ی سک
 و ا اب دهاو خب هک دشاب ی نز ی وسه ب ای دسر ب ن آ هب
 تسای زیچ نامه ی وسه ب و ا ترجه ، دنک ج او دزا
 1 «تسا هدرک ترجه ن آ ی وسه ب هک

1 مقیم؛ ۱۹۰۰ و ۱۱ ص ۲، ج ۳۸۰؛ و ۸۱ ص ۱، ج ۱، ی لائللا ی لاوع

رد - هیلع الله ن اوضر - ی ناژ دیهش مو حرم
دیامرفی م تیاور نیا رکذ زا دعب ، دیرملا نهینم
!تسا ماسا مئاعد و سسا زا تیاور نیا
نآ رب ماسا هک تسا ی پاههیاپ زا ی نعید
تقیقده کاریز !دراد انگتا و تسا هتفرگ رارق
رادقم و تیند ساسارب ار ناسنالامعا ، ماسا
و تداعد و ، دریگی م هزادنا وای سفندتساوخ
نیم نانا ی اهتیند نازیم یور ار دارفا تواقش
و داهج زا ناسنالامعا هب هک ی تاجرد و ، دنکی م
و فورعمهبرما و مقصد و موصد و قلاص و حج
رب ، دوشی م هداد تاروتسد ریاسد و رکنمزای هذ
نیا اب و دوشی م لیلحت و میزجت و تیند هیاپ
ی م دعب و !دوشی م تمیق و هجرد ی اراد ، حکم
دیامرف

؛تسا ماسا ثلث ، تیند» :دناهتفگی ضعب
هد هب ددی م ماجنا ناسنا هک ی لامعا مامت نوچ
و یندب لامعا ، ی بلقلامعا :دوشی م میسقت شخب
،تسا ی بلقلامعا زا تیند . ی نابز و ی ناسنالامعا
، دریگی م ارفار ناسنالامعا مامت زا ثلثکیس پ
هکاریز ؛تسه مه رگید ثلث ود زا مظعا هکلب
ود شزرا [و تسا تدابع ی پاهنته تیند دوخ]
و ی حراوج لامعا ی نعید) لامعا زا رگید ثلث
«!دراد ی گتسب تیند هب مه (ی نابز لامعا و یندب
ماسا ی املاء زا ناگزر ب :دیامرفی م دعب و

ثحبرد ، دننک عورش ار ی سرد دنتساوخی م هک
ی م نایب مرکا ربمغیپ زا ار تیاور نیا ، سردلوا
ی م هداما ار بلاط حور و دندادی م حرشو دندرک

ی ارب اهنآ لیصحت و سرد ،لوا ائیاپزا هک دندرک
 ۱! دنشاب هدرک حلاصا ار دوختین و دشاب ادخ
 رهاظ کی ،دهدب ماجنا ناسنا هکی لمع ره
 نازیم .دراد ی ناچ و نطاب کی و ی جراخ رکیپ و
 نیمه ،رابتعا ملء رظنه طقذ زا لمع شزرا
 هچره لمع رکیپ و ،تسا ی جراخ ی اهرکیپ
 لمع نآ :دنیوگی م ،دشاب رتریگمشچ و رتگرزب
 ۲!تسا رتهب

ی گرزب ی اهراک ایند رد ی سک رگا لاثم
 هار رد ،دزاسب ارسن اوراک و دجسم ،دهد ماجنا
 هام رد ی راطفا ی ارب ار همه ،دنک داهج ادخ
 دنکی تسرپرس ار اهمیتی مامت ،دنک ماعطان ناصر
 و دنک ماعطان ارقف همه ،دناشوپد ار اهن ایرع و
 دید رظنه طقذ زا اهراک نیا ،دنکی مهم ی اهراک
 و دیجمت لباق و گرزب ی اهراک ی لیخ ایند لها
 مانگد و معقاو رظنه طقذ زا اما .تسا ی نیسحت
 رد لامعانیا ندش لوبق و ایبنا حاورا و هکنلام
 هک ،دراد ی گتسب لمع حور و ناچ هب ،ادخ دزد
 گرزب هچرگ لمع .تسا تین و صلاخانامه
 ،دهدب ماجنا ادخ ی ارب ار لمع نآ ناسنا اما دشاب
 هچرگ لمع اما ؛تسا هدرم گرزب رکیپ کی دننام
 ماجنا ادخ ی ارب ار نآ ناسنا ی لو دشاب کچوک
 !تسا هدنز لمع نآ ،دهدب

دننام کچوک ن اوید کی و هدرم رتشد نیب
 رد هدرم رتشد نآ ی اج ؛تسا قرف هدنز هدنرپ
 یور هدنز ک شجنگ نیا ی اج ی لو ،تسا هلبزم
 اب ،دهدی م ماجنا ناسنا هکی لامعا !تسا تخرد

۱.فلاتخا یردقاب ، ۱۳۳ ص ،دیرملا نینم
 ۲. ۲۰ ص ، ۲ ج ،تایاور و تایا ارد قلاخا ی نابم

دصق ناسنا رگا؛ دننزی م کحم تیعاو و تیند
 ییامندوخ، ایر یارب لمعنا و تشاد تبرق
 لمعلا و دنکی لموبق، دوبن تید و مرهش
 ی مذلوبق و دنکی مدر، دشاب مه گرزب هچرگ
 !دنگ

ملاسلا هیع نینمؤمار یما زای نرُع هُبد
 :دنیا مرفی مترضدن آهک دنکی م تیاور

نید تلتق و کلیل تمق و کرهد تمصد و

**ام اغلاب، کاوه عم الله کثعب، ماقملا و نکرلا
 ی ففرانلا ی فن ا و ، ففانجلا ی ففانجلا ی فن ا ؛ غلب
 1! رانلا**

هزور ار راکزور ی اهزور مامت رگا»
 و ی تسیاب تدابع و مایق هب اهبش مامت و یریگب
 هتشک میهار با ماقم و (دوسلأارجدی نعی) نکر نید
 و تیند اب تمایق زور رد ار و تادخ، یوشب
 هچره، دنکی م شوعبم تدوخ ی او ه و تساوخ
 یوسه و ت ی او ه و تیند رگا؛ دشاب دهاوخی م
 یارب رگا و دوب ی هاوخ تشهد رد، دوب تشهد
 2»! دوب ی هاوخ منهد رد، دوب منهد و ییامندوخ

تدابع قشاع هک تسا ی صخش تقوکی

ایو، دنکی م تدابع و دزیخی م رب اهبش و تسا
 نم ارچه هک تسا تحاران ی لیخ هک تسا ی صخش
 موشب ملسد رگا و، منک تدابع مناوتی مذ و ملسک
 دهاوخی م صخش نیا هکلا ماد؛ منکی م تدابع
 هبرگید ادخ ارچه مکنیای اربتسا تحاران، دریمب
 رگا! منک تدابع اهبش هک تسا هدادن رمع نم
 نید زاش گرم و دوشب دیدجت صخش نیا رمع

1. ۳۵ ص ۲، ج، تیاور و تایا رد قلاخا ی نایم
 2. ۵۳ ص ۲، ج، تیاور و تایا رد قلاخا ی نایم

!؟ ای اهتشنو نام لامعا رد ار اهنیا ارچ ، ماهدرکن
و ضیرم ش دوز هر اچیب ! دنکی م بّجعت
:دنسیونیم ش لمع امان رد ، تسا کولفم و ریف
هر فسد ، تسا هدرک دازا اذخ هار رد هدنبراز ه نیا
اهد جسم ، تسا هدرک اهم اعطا ، تسا اهتخادنا اه
یم تکرده که زور نآ : دنیوگی م ! تسا اهتخاس
اعد تلد رد ، داتفا ارقف بهت هاگذ و یدرک
قافنا اهنیا مامت به و متشادن م شاک ی ا « : یدرکن
وتی ارب اجنیا رد و دما تین نیمه « !؟ مدرکی م
و یدرک ماعطا ار هدنبراز ه وت که درک تسرد
رگا مکنیا طرشد به اما ! یدرک دازا ار هدنبراز ه
لثم به ؛ دنکب ار راک نیا ، دندهدب ش تسد به لوپ
ار راک نیا « : دنیوگی م ، دنرادنی تقو که ی ضعب
لوپ که ی تقو اما « ! مینکی م ار راک نآ و مینکی م
ش رسد مه اذخ ! دنکی م ش و مارف ، دما تسد رد
ی بوخرگب اسد و تسا قیقدی لیخ ، دوری مذ هلاک
ردی تقو که دشاب روطنیا اعقاو رگا اما ! تسا
دنسم رد ن م رگا « : دیوگی م و تسین راک دنسم
نانچ و منکی م تمدخ نینچ ، موشب عقاو راک
نیا دما مه راک دنسم ردی تقو « ! منکی م تمدخ
هر فسد نامه دما ش تسد لوپ رگا و ، دنکب ار راک
بّجد نامه ، دنکب دازا ار ملاغ نامه ، دزادنیب ار
، دوبروطنیا رگا ! دنکب ار داهجنامه و دوربار
! اتسه و ال مع امان رد اهنیا مامت

لامعا اهبساحم رد دنواذخ لدع تیفیک

ناسنا

ی اعا ی لدع دنواذخ را تقوچیه ام نیاربان

1. 26. ص 2، ج 1، مقلا ریسفت؛ 261 ص 1، ج 1، ن ساحملا

ام اتی دادن لوپ ام هب ار چه که میشاب هتشانده لگ
 ار ادهشادیس تر ضد ربق، مینک انب ار ادخ هُناخ
 مه ادخ!... و میزاسب ار نینمؤملار یما ربق، میزاسب
 تسار: «دیوگی م و دهدی م ار ام باوج حیر صد
 هُمانه بو ایب، ی اهدرک ار اهر اک نیا هُمه، ی یوگی م
 انب ار ادهشادیس تر ضد ربق! نک هاگن تلمع
 یراکنیا، ی تخاس ار نینمؤملار یما مرد، ی درک
 نیا! ی تخاس اهدجسم، ی درک پاچ ن آرق، ی درک
 ی ناوتی مند که مزیری م تلمع هُمان رد ردق
 :دیوگی م، دشابن تسار رگا اما «! ی نک ناشباسد
 ی م «! هُناپ ی نکب ار راک نیا ی تساوخی م اعقاو»
 تناشن احتمالی پ و دنیای م دعب «! هلب» : ی یوگ
 ی لو، میدرک زاب وتی ارب ار هار ام که دنهدی م
 هکی ماگنه! ی درکذل مع اما ی تفگ! ی تسبت دوخ
 اما؛ دوب تیند، دوبن وت تسد رد بسد و هلیسو
 ! ی دز سپ، میداد هکی هلیسو

نیا! تسال داعی لیخی لعائی داعی ادخ سپ
 ی اجرد و دربی م ار سکره که تسال داع ردق
 تلامکشا مامتو، دهدی م رارقش دوخ ماقم و دوخ
 اتاهلگ و تلامکشا! دوری م نیب زامه اهلگ و
 ش دوخ رکف ابدهاوخی م ناسنا که تسای یاجنآ
 ی سرربار ادخ راک، رهاظ ملاء ابق ابطنما ماقم رد
 هکی تقو اما؛ دنک مامتو و هیلع ار تجد و دنک
 باسد ابو دنهدی م روبع هلمحرم نیا زار ناسنا
 ی یادخ بیج دنیبی م، دوشی م یریگن ادنا عقاو
 و دنوشی م یضار ادخ زامه تقونآ! تسا
 ادخ تجد و، درادن ی اهلگ ادخ زاس کچیهر گید

۱! دوشی مامت دارفا همه رب

نيسد ماما باحصا اب ربا ج تيعم رسد

اروشاء زور

ترايزی ار به کی راصنا الله دبع ن بر باج

ی فوعه میطع به ، دما ماسلا هیلع ادهشلا دیس رب

تفگی فوق

هلا و هیلع الله ی لص ادمحم شعب ی ذلاو»

! هیف م تلخد امیف مکانکراش دقل ، آیبذ ق حباب

س دم حور یا ، هر هاط و هیط حورا یا

(! ناناوج و باحصا س دم حور یا ، ادهشلا دیس

وا و دیزگر بقده بار دمحم هکی یادخن آ به مسق

رشد دارفا مامت رب ن یببنا متاخذ ناونع به ار

رد امش هچنا رد میدرک تکرش ام ، دومرفثو عبم

«! دیدش ل خاد ن آ

تکرش امش اب ام ! دنزی م ی فرد بیج

، امش تراسا اب ، امش ن دش هتشک اب ام ی نعید ! میدرک

نیا مامت اب ، امش ی گنشت اب ، امش ل افطا حبذ اب

دراو و تسا هدش دراو امش رب هکی یاهترارم

! میتسه کیرش ، دوشی م

ی فوعلا میطع لاق

و الابد ل عمد و آیداو طبهندم و فیک»

و مهسوئر نیدق زرفدق موقلا و ، فیسب برضندم

!؟ مهجاوزا تلمرا و مهذلاوا تمثوا و مهنادبا

ی گرزب فرد !؟ ی یوگی م هچ ، ربا ج یا

اهنا اب ام هنوگچ !؟ ی تفگی ی فرد هچ ! ی نزی م

هکی لاحرد میتسه کیرش اهنا لمع رد و میتسه

و میتفرن نیپای ای داو زا و میتفرن لابی هوکزا

1 راحب به دوش عوجر ، تینب باب تایاور رب رتشیب علاطا تهج 1
۲۱۲ - ۱۸۵ ص ۶۷ ، ج ، راونلا

اما؛ میدزد رآفک هب و میتفرگذتسد هب یریشمشد
 و تسا هداتفا ی یادجن اشرسد و ندب نید هورگنیا
 «!؟دناهدهد هویدها هنا ناز و میتیاهنا دلاوا

تفگ رباچ:

الله لوسر ی بیید تُعِمَسد ی نَا ،هَیْطَع اِی»

لَمَعَبَّأ نَم و ؛مهمم رَشْدُ اَمَوْقَ بَّأ نَم :لوقی
 قَحَابِ اَدْمَحْم تَعْب ی ذَلَاو !مِهْلَمَع ی فِ کَرِشْأ مَوْقِ
 هِیْأَع ی ضَم اَم ی اَع ی باحصاً هَیْذ و ی تَیْذ نَا ،أَیْیْذ
 «!هَبَاحْصَا و مَلَا سَلَا هِیْأَع نَیْسَحَا

نم ات هب شوگ و شاد مارا ،هَیْطَع ی
 ،دوخ بیید زا مدینش نم !منک ناید و ت یارب
 ی م هک ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخ لوسر
 ن آ اب ،دشاب هتشاد تسود ار ی موقه کره» :دومرف
 اب و دراد تیعم موقن آ اب و دوشی م روشم موق
 ره و ؛دنکی م ادیپ داحتا موقن آ لصا و تقیقد
 لمعد رد ،دشاب هتشاد تسود ار ی موقل معسک
 هک ی دنوادخ هب مسق «!دوشی م کیرش ناشیا
 تین هک دنادی م ادخ ،دیزگرب ی تسار هب ار دمحم
 رب هک تسا ی زیچ نامه رب نم باحصا و نم
 1 «!تسا هتشدگش ناراید و نیسد ماما

؟درک ادیپ تیعم ربمغیپ اب ناملسد هنوگچ

ناملسد هر ابرد ربمغیپ ،ت عاطا رثا رد

زا رگید ناملسد² ،تَیْبِلَا لَهَا اَنِم نَ اَمَلْسَد» :دومرف

بتسام زا ،هدش تیلها ام زا ،«تسا هدشام

ربمغیپ هب بت عاطا ؟تسیچ رثا رد نیا

راکن آ ؛مشچ ،نکب ار راکنیا ؛دروا نامیا دیسر

هب روتسد ،درکی منظر راهظا ؛مشچ ،نکب ار

1. ۷۴ ص ،ی فطصلا قر اشب

2. ۴۵ ص ، ۲ ج ،تایاور و تایا رد قلاخا ی نایم

دادی‌م‌ن‌اش‌ن‌ر‌ب‌م‌غی‌پ‌ه‌ه‌ار ، دادی‌م‌ن‌ر‌ب‌م‌غی‌پ

ی‌م‌ن‌اش‌ن‌ه‌ار ؛ د‌ن‌د‌ر‌و‌آ‌م‌ل‌ا‌س‌ا‌ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌ و ر‌م‌ء
ی‌م‌ه‌ی‌ج‌و‌ت‌ا‌ر‌ ر‌ب‌م‌غی‌پ‌ر‌ا‌ک ، د‌ن‌ت‌ف‌ر‌گ‌ی‌م‌د‌ا‌ر‌ی‌ا ، د‌ن‌د‌ا‌د
ی‌د‌ر‌ک‌ی‌م‌ا‌ر‌ ر‌ا‌ک‌ن‌ی‌ا‌ر‌گ‌ا‌ ! ا‌ل‌ل‌و‌س‌ر‌ا‌ی‌ ؛ د‌ن‌د‌ر‌ک
1. ن‌ک‌ب‌ا‌ر‌ R‌a‌k‌n‌a‌ ! ا‌ل‌ل‌و‌س‌ر‌ا‌ی‌ ؛ د‌و‌ب‌ر‌ت‌ه‌ب

د‌و‌ب‌ت‌ع‌ا‌ط‌ا‌ر‌ث‌ا‌ر‌د‌ا‌ه‌ن‌ی‌ا‌م‌ا‌م‌ت‌ه‌ص‌ل‌ا‌خ
ع‌ف‌ر‌ و ا‌د‌خ‌ء‌ا‌ی‌ل‌و‌ا‌م‌ا‌ق‌م‌ه‌ب‌ت‌ع‌ا‌ط‌ا‌ر‌ث‌ا‌r‌d‌n‌a‌m‌l‌s
د‌و‌خ‌ی‌ا‌ه‌ت‌ی‌ل‌ب‌ا‌ق‌m‌a‌m‌t‌n‌d‌r‌o‌a‌r‌d‌t‌i‌l‌e‌f‌h‌e‌b‌w‌b‌a‌j‌d
ه‌ا‌r‌n‌a‌s‌n‌a‌r‌g‌a‌l‌a‌a‌d‌. د‌ش‌l‌m‌a‌k‌n‌a‌s‌n‌a‌w‌d‌i‌s‌r
ه‌ق‌ی‌ل‌s‌w‌n‌h‌z‌ی‌o‌r‌w‌d‌o‌b‌h‌d‌r‌k‌z‌ی‌ط‌a‌r‌t‌e‌a‌t‌a
د‌و‌b‌h‌d‌h‌m‌h‌d‌e‌h‌t‌j‌m‌, د‌o‌b‌h‌d‌n‌a‌o‌x‌h‌m‌h‌s‌r‌d‌, ش‌d‌o‌x
ی‌b‌l‌q‌t‌l‌a‌a‌d‌n‌i‌a‌, د‌o‌b‌h‌d‌r‌k‌a‌d‌i‌p‌h‌m‌h‌i‌l‌a‌e‌t‌a‌m‌a‌q‌m‌w
d‌n‌k‌a‌d‌i‌p‌d‌n‌a‌o‌t‌i‌m‌n‌a‌r

و‌d‌h‌j‌r‌d‌h‌l‌d‌a‌e‌m‌d‌h‌a‌o‌x‌i‌m‌h‌k‌ی‌s‌k‌l‌a‌t‌h
ل‌ا‌w‌, د‌o‌r‌b‌a‌r‌s‌l‌a‌k‌n‌a‌d‌i‌a‌b‌a‌m‌t‌d‌, d‌n‌k‌l‌d‌a‌r
ل‌d‌a‌r‌n‌a‌w‌h‌d‌i‌s‌h‌k‌m‌o‌d‌h‌j‌r‌d‌ی‌n‌h‌n‌m‌d‌n‌a‌o‌t‌i‌m‌n
w‌, d‌r‌i‌g‌b‌h‌s‌h‌i‌r‌s‌k‌i‌a‌n‌i‌a‌z‌a‌d‌n‌a‌o‌t‌i‌m‌n‌w‌a‌; d‌n‌k
؛ د‌o‌b‌d‌h‌a‌o‌x‌h‌e‌p‌ی‌w‌a‌s‌m‌n‌l‌a‌f‌w‌n‌l‌a‌f‌d‌n‌k‌b‌a‌s‌d
d‌a‌i‌a‌t‌d‌s‌h‌a‌b‌m‌l‌e‌m‌s‌h‌i‌p‌w‌s‌l‌a‌k‌r‌s‌d‌d‌i‌a‌i‌d‌d‌i‌a‌b‌a‌m‌t‌d
2. d‌r‌i‌g‌b

ت‌ی‌ع‌م‌ب‌ا‌s‌t‌k‌a‌t‌i‌f‌i‌k‌n‌i‌i‌b‌t

ن‌ی‌a‌w‌. د‌o‌s‌h‌i‌m‌a‌d‌i‌p‌t‌f‌r‌e‌m‌r‌t‌a‌r‌d‌t‌i‌e‌m
r‌h‌t‌s‌a‌t‌a‌d‌o‌j‌o‌m‌s‌a‌o‌x‌z‌a‌ی‌k‌i‌l‌a‌s‌a‌t‌i‌e‌m
n‌a‌ی‌t‌q‌o‌: h‌k‌t‌s‌a‌n‌i‌a‌s‌h‌a‌s‌a‌x‌k‌i‌y‌d‌o‌j‌o‌m
d‌o‌x‌h‌i‌s‌x‌h‌s‌v‌i‌a‌s‌x‌w‌z‌a‌i‌t‌m‌l‌a‌h‌b‌a‌m‌ی‌a‌h‌e‌b‌n‌j
d‌n‌k‌i‌m‌a‌d‌i‌p‌t‌i‌e‌m‌n‌i‌a‌d‌r‌a‌n‌g‌b‌r‌a‌n‌k‌a‌r

1 ، 17 ج ، راون‌ل‌ا‌ر‌ا‌ح‌ب‌؛ 65 ص ، 2 ج ، م‌ل‌ا‌s‌l‌a‌h‌i‌l‌e‌a‌z‌r‌l‌a‌r‌a‌b‌x‌a‌n‌o‌i‌e
169 ص

2 ، 120 ص ، ی‌ر‌ا‌گ‌ت‌s‌r‌n‌i‌i‌a

!؟دنتسین ،دندوجوم اتود اهنیا رمع اب دیز
 دیز ،درادل کشن آرمع ،دراد ارل کشن یا اریز
 ،ش ندب دیفسد دیز ،تسا هاتوک رمع ،تسا دندبش دق
 رمع ،تسا ی برعش نابز دیز ،تسا هایس رمع
 دورب نید زات ایصوصخن یا رگا ،تسا ی مجع
 ،دنرفذ ود رمع و دیز هک دییوگب دیناوتی م امش
 دیز ؟دنرفذ ود رمع و دیز ؟دییوگب دیناوتی م !؟هلب
 تاصخشم فلاتخا هبش ندوب رفذ ود رمع و
 تیئود تفر نید زات تاصخشم ی تقو تساهنا
 راثا رگا دوجوم ود !؟دینکی م هجوت .تسین رگید
 رگید دنتشاذگ رانک ار دوخ صخشت صاوخ و
 .دنتسین اتود اهنیا

و هلا و هیلع الله ی لصدر بمغیپ و ناملسد لثم
 و کاردا کی و هدارا کی ی اراد ربمغیپ هک ،مّلس
 شور کی و هار کی و وزرا کی و تفرعم کی
 ملاء کی رد و تسا داعم کی و ادبم کی و
 ی ارادش دوخی ار برگا مه ناملسد ،تسا ی رگید
 ربمغیپ زاریغ ،دشاب ی یاهت یصوصخن نیچم
 شپ هک ناملسد اما ؛درادن تیع ربمغیپ اب و تسا
 ای :دیوگی م ابلق و لامع و اظف ،دیای م ربمغیپ
 رایتخا هذ و مراد هدارا هذ !مچی ه ن م ،الله و سر
 و تهچنآ رما و ی یامرفب مکد و تهچنآ مکد ؛مراد
 ی ک ،ب اوخی ک ،ورب اجک :وگب ن م هب !ی نکب رما
 ماجنا ی تدابع هچ ،ن ک رایتخا ی بسک هچ ،وشد رادیپ
 هچ ،ن ک حلص عقوم هچ ،ن ک گنج عقوم هچ ،هدب
 هناذ رود !مرادن ارچ و نوچ ن م ؛ن ک جج مسق
 تفه ارچ :میوگی مذ ن م ؛درگب رود تفه ادخ
 هورم و افص نید صوصخم رادقم ن آرد ؟رود
 ن م هدارا و مرادن هدارا ن م ،مشچ !ن ک هلوره

دنکی م ادیپ تیعم ادخل و سر اب و ا .تسا و تۀ دارا
 ؛میوگی م میراد ام هک تسا ترابع کی طقف نیا
 ؛دوشی م ی کی ادخل و سر اب ی نعید ؟ هچ ی نعید اما
 .تسا ی کی حور اما تسا اتود ندب

¹ اَنْدَبِ اَنْلَدِنْ اَحورُنْ حذ *** انا طوها نَم و طوها نَم انا

ار و ا ی او ه هک متسه ی سک ن ا ن م : ی نعید
 و ا ، مراد ار و ا ی او ه ن م هک م ه ی سک ن ا و مراد
 «! متسه ی کی ، متسین اتود ، مچیه ن م ؛تسا ن م
 ؛دوشی م ادیپ و د نیا نید ت دحو راثا اذل
 رد م ه ن املسد ، دوشی م رورسم ربمغیپ زور کی
 ربمغیپ تقو کی ، دوشی م رورسم ش دوخ ه ن اذ
 نوزحم ش دوخ ه ن اذ رد م ه و ا ، دوشی م نوزحم
 دوشی م

و اَنْتَبِطِ لِضافِ ن م اوقِذ ، اَنم اَنْتَعِش

ن و ح ر ف ی و ا ن ن ز ح ن و ن ز ح ی ، ا ن ت ی ل ا و ا م ب ا و ن ج ع
 ا ه ن ا ت ن ی ط و د ن ت س ه ا م ز ا م ن ا ی ع ی ش «² ؛ ا ن ح ر ف ا
 ا ل م ج ز ا و ، ت س ا ه د ش ر ی م ذ ا م ت ی ل ا و ب ا ه ب
 د ن و ش ی م ن و ز ح م ا م ن ز ح ه ب ه ک ت س ا ن ی ا ن ا ش ر ا ث ا
 » . د ن و ش ی م د ا ش د ا م ر و ر س ه ب و

تسا تیعم همز لا نیا و

تسا هدرک همیشه بوخ ار نیا یرعاشد

رعش نیا لصا هک ما هدر و ایند تسدهب ن م ی لو -
 رد نیهلأتمار دص موحرم هتبلأ ؛تسیک ی ارب
 ش لصا هک دیوگی مذ ی لو ، دروآی م دهاشد رافسأ
 بوخ اعقاو ،تسا هتفگ هکره ی لو ؛تسیک ی ارب
 :تسا هتفگ و -تسا هدرک همیشه

رُمَلأ ل کائِند و ا ه ب ا ش ت ن ف *** رُمَخَل ا ت ق ر و ج ا ج ر ل ا ق ر

¹ ۱۵۸ ص ، ج لاد ن اوید

² ، ی ن ا ر د ن ز ا م ی ر ئ ا د ، ی ب و ط ق ر ج ش ؛ ۳۰۳ ص ، ۵۳ ج ، ر ا و ن ل ا ر ا ح ب
 ۳ ص ، ۱ ج

هَشِيثَ كَي رَدَّ ار بَارَشْد نِيَا اَمَشْد ي تَقُو

تسا گنری بهشیش، دیزیری مه دنشخرد و فاصد
دینکی مه هاگنه کی تقو؛ دراد ی گنر بارشْد نیا و
یامندوخ چیه هک تسا فاصد ردقنیا هَشِيثَ نیا
تسیند هَشِيثَ و تسا بارشْد اَصَا هکنیال تم، درادن
بارشْد و تسا هَشِيثَ هکنیال تم و، درادن فرظ و
تَقْر و هَشِيثَ نَا تاذ تراهط و تَقْر نَا. تسیند
زییمت هک تسا هدش بجوم اهنا تَفاظْلا و رَمَخْ نَا
و دشاب هاید هَشِيثَ رگا. دورب نید زاونیا نید
و دشاب ردک هَشِيثَ رگا ای و دشاب درز بارشْد
ردک بارشْد رگا و؛ درادن هدیاف، دشاب فاصد بارشْد
روطنیا. درادن هدیاف، دشاب فاصد هَشِيثَ و دشاب
دنکی مه هیبشت

فاصد و قیقر ردقچ هَشِيثَ؛ جاجزْلا قَر

؛رَمَخْلا تَقْر و «تسیندن آرد مه طخکی و تسا
؛اهباشتف»؛ تسا فاصد و کاپ ی لیخ مه رَمَخْ
؛رَمْلا اَل کاشت و «دناه دش هبتشم مه اب اتود نیا و»
ل تم»؛ حَدَقَ لَا وُزْمَخْ اَمَّنَاكَفْ «. دش ل کشم رما»
اَمَّنَاكَفْ «تسیند ی حدق اَصَا و تسا بارشْد هکنیا
ی رَمَخْ و تسا حدق هکنیال تم ای»؛رَمَخْ لَا وُحَدَقَ
«تسیند»

ی حور لاصتا و داختا بیجع راثا

نیا. تسا حور و دنیا لاصتا یانعم نیا
دَدَعْت و تَیْمَسْج هک دنافیط ی اهن اذنا هب حور و
راکفا دَدَعْت و حور دَدَعْت بجوم اهنا مَسْجَت و هَدَام
دوشی من اهنا ل اوحا و دیاقع و

1 ص ۲، ج ۱، می سانشد الله رد - هر سد الله سَدَق - ی نار هط هملاء ترضد
ج، بدلأاً قناحیر و؛ ۳۲۷ ص ۱۱، ج ۱، تعیشلا نایعاً زال قذ هب، ۲۸۸
دندادی دابع ند بحاصد زار ی تیید و نیا، ۹۳ ص ۸،

ندب، ت سا ربمغیپ ندب زاریغ ناملسد ندب
 ندب، ت سا ربمغیپ ندب زاریغ نرق سیوا
 حور اما؛ ت سا ربمغیپ ندب زاریغ نینمؤماریما
 هک ت سا فیطلا ردقنآ نینمؤماریما. ت سا ی کی
 ی زیچ ره نوچ؛ ت سا هتفر ربمغیپ حور زغم رد
 ذوفذ و ت سا فیطلا بآ. ت سا ذفان دشاب فیطلا هک
 رگید دیزیر بآ رد کمذی اهکت رگا اما، دنکی م
 نیمه اما ت سا ی فیطلا هدام مه کمذ؛ دوری مذولج
 ، دنکی مذ ذوفذ بآ رگید، دوشب هفاضا بآ هک
 نینمؤماریما حور. دنکی م ذوفذ کمذ نودب بآ
 نیا، ت سا فیطلا مه ربمغیپ حور و ت سا فیطلا
 حور؛ دراد هقلاع نیا هب مه وا و دراد هقلاع وا هب
 حور رد مه وا حور و دوری مه وا حور رد نیا
 دنامی مذی تیئود رگید هکی یاج ات، دوری مه نیا
 هب دشاب هتشاد تبجم ربمغیپ هب هکی سک
 هب هکی سک، دراد تبجم نینمؤماریما
 ضغب ربمغیپ هب دشاب هتشاد ضغب نینمؤماریما
 دیوگی م. دراد

¹ **بُرْفَاكْ وَأَقْفَانِم لَّا كُضِغِبِي لَا، يَأْءَايَا»**

«!رفاک ایق فانم رگم تسیند وت ضغبم، ی اءایا
 نم ضغبم دشاب وت ضغبم هکی سک ی نعید
 و ادخنمشد، وت نمشد و، ت سادخ ضغبم و
 !میتسه ی کی وت و نم نوچ؛ ت سا نم نمشد
 نامه، تسکش دحاً گنجر د ربمغیپ نادند
 ش نادند! تسکش نمینرق رد سیوانادند زور
 ادخلوسر نادند نیا» :تفگ، تسکش هک
 :تفگ «!؟یوگی م اجک زا» :دنتفگ «!تسکش

¹ ۴۷۲ ص، ی سوط خیش، ی لاملا

۱ «تسکش نماندند»

راوه و دادید و داد و ،درک بت نونجم
«؟ی نکی م دادید و داد ارچ» :دنتفگ وا هب! درک
ی لیل» :دنتفگ «تسا هدرک بت ی لیل ن وچ» :تفگ
«!تسا رگید رهش کی رد وا!؟اجک وت ،اجک
و تساهدرک بت و ن وچ ماهدرک بت ن م» :تفگ
«!دنک بت و ارگم منکی مذ بت ن م

نونجم و ی لیل داختا ی ابیز ن اتساد

داستان معروفی است، ملائی رومی
می گوید: مجنون مریض شد و برایش اطباء
آوردند و گفتند: «بایستی که رگ بزند و فصد کند
تا اینکه [خوب شود].» آمدند و اطراف بسترش
را گرفتند و رگزن هم آمد و آستینش را بالا زدند
که رگ بزند، فصاد تا خواست که بیشتر را به
رگ مجنون بزند و هنوز نزده بود که آه و داد و
بیداد و فغان کرد و گفت: «آی دردم آمد! آی دردم
آمد! آخ، نزن، نزن!» مردم تعجب کردند و گفتند:
«چه شده است؟! تو هنوز بیشتر نخورده، فریاد
می کنی؟! تو که مجنونی و تحملت خیلی زیاد
است، مصائب و گرفتاری ها داری، به درد عشق
لیلی مبتلا هستی و زیر کوه های هجر خرد
شده ای؛ از یک دانه بیشتر داری فرار می کنی؟!»
گفت: «نه! من این قدر بدنم طاقت بیشتر دارد که
اگر شما آن را زیر ساطور هم قطعه قطعه اش
کنید، من درد را حس نمی کنم؛ اما می ترسم از
اینکه بیشتر را اینجا بزنی و بیشتر بر بازوی لیلی
بخورد و بازوی او خون بیاید!»

۱؛ ۶۳۰ ص، ی فوتسم اللهمد، هدیزگ خیرات؛ ۲۰ ص، عایلولا قرکذت
رداصم رد فلاتخا یردقا ب

ی نزی لیل گری ربار رتشیذ *** ینک مدصفرگا داصف یا مسرت
1 ن دود ردنا میحور ی کیام ***! ن م؟ تسیک ی لیل و ی لیل؟ م ای ک ن م

ی ا هق شد رد اهنیا و دراد تیعقاو نیا

!تسیند ههیش و کشد ی اج و تسه املسم ی زاجم
م هاو خدن م رگا؛ تسا روطنیا م ه ی دام روما رد
امش ی ارب هیودا جازتما و فلاتخا و ی میشد م اعزا
و ت ق د اجنیا: دیامرفی م رتکد ی اقا، منک ن ایید
، کیزیف رد، ت اعیبط رد لاثم مکنیا ای و! تسیند
لاصا و، تسا ی یاهن اتساد راونا رد و جاوما رد
تسا هدوب تنس نیا یور تعیبط ملاء

داحتا و تیعم داجیا رد تبم ریثات

ی حور

ربمغیپ! تسا ربخه چ حاورا رد مینیبل احد
ن م عم عرما: دومرف رصتخم املج کی رد
نیا یوار نینمؤمار یما **«بستکا ام هلا و ،بأ**
تسا ی نادمه روعا ن ب شراد ی ارب تیاور
هک تسا بر عزا ی اهلیبق نادمه؛ دیوگن اندمه)
هعیش و نمؤم اهنأ همه و تسا ی بوذ اهلیبق رایسب
تشهد باؤب ن م رگا»: دیامرفی م ترصد دنتسه
لخاد باسد نودب ار نادمه مامت: متفگی م، مدوب
؛دوب دهاوخ م روطنیمه و **«!دینک تشهد رد**
ملاسلأ هیلع ی ا عزا ریغ ی سک تشهد باؤب ن وچ
همه و تسا نینمؤمار یما زاترابع نیا! تسیند
(دنوشی م تشهد رد لخاد باسحی ب م ه اهنأ
:دنیامرفی م ی نادمه روعا ن ب شراد هب ترصد

³ لابق قائم و ان مؤم ن م *** ی نری تئم ن م نادمه راد ای

ایند زای تقو س کره هکن ادب، شراد ی ا»

1. 472 ص، مچنپ رتقد، ی ناخریم عبط، ی ونعم ی ونثم

2. 437 ص، ن یفصد تعقاو

3. نینمؤمار یما ملاک نیا ن مضتم هک دشابی م یریمد دیس زار عشد نیا
، دیفم خیش، ی لاملا ا هب دوش عوجر: تسا ی نادمه شراد هب ملاسلأ هیلع
ص 7.

«!دنکی م تا قلام ارم ، دورب

دنیوگی م لصفم و

ار ی سک هچ هک منکی م هراشا ران هب نم»
میوگی م تنج هب و ، دنک اهر ار ی سک هچ و دریگب
«!دریگب ار ی سک هچ

هب ماسلا هیلع نینمؤماریم تیاور نیا رد
دیامرفی م تراحد

الله لوسر **لناق**

بَبَّحًا نَمَعْمُ عَرَمًا : **مَلَسُو هَذَا وَ هَيَّاعَ اللَّهُ يَلَصُّ**
و دراد تیعم ش بوبحم اب درم ^۱ ؛ **بَبَّسَتْكَ اَم هَلْ و**
یلمع ره و دنکی م بسک هچنآ ره و ، تسای کی
«بتسا درم نآ یارب ، دهدی م ماجنا هک

، دراد تسود ار وا هک ی سک نآ اب ی نعید
نیا بتسای کی ی نعید دراد تیعم ؛ دراد تیعم
!تسا بیجع ی لیخت رابع
تیاور ربمغیپ زا یراصنا الله دبعب ن برباج
دنکی م

أَمَوْقَ بَبَّحًا نَمَ : دومرف ادخل لوسر مدینش
ی ف کرشأ موق ل مع بَبَّحًا نَم و مهمم رَشَد
زا دشاب هتشاد تسود ار ی موق هک ی سک ^۲ ؛ **مهل مع**
دشاب ی ضار ی موق ل مع هب هک ی سک و ، تساهنآ
«بتسا کیرشدهنآ لمع رد

و دوهیزا ^۱ : دیوگی م ن آرق ت ایآ ردقنیا اذل
ار اهنآ هک ی سک اریز ؛ دینک باننجا ی راصند
^۳ !بتسا اهنآ زا دشاب هتشاد تسود

^۱ و ۷ - ۳ ص ، دیفم خیش ، یلاملا ۱ ؛ ۶۳۲ ص ، یسوط خیش ، یلاملا
رداصم رد فلاتخا یردق اب ؛ ۱۳۱

^۲ ۷۵ ص ، یفطصملا قراشب

^۳ وَ دَوْهِيْلًا اَوْ ذَخْتًا لَا اَوْتَمَاءَ نَيِّدًا اِهْيَالِي (: ۵۱ هیا (۵) هدنام هروس
مه ؛) مُهْنِمِ هُنَّ اِفْ مُكْتِمِ مُهْلَوْتِي نَم وَ ضَعْبُ اَيْلَوَّ اَمْ هُضْعَبُ اَيْلَوَّ اَيْ رَصْنًا
هیا (۴) عاسد هروس ؛ ۲۸ هیا (۳) نارمعلأ هروس هب دوشد عوجر نینچ

س جز رگا و تسا رهاط وا ، دوبرهاط شرماکفا
 ، دوبربمغیپ ابرشرماکفا رگا ؛ تسا س جز وا ، دوبر
 رگا ، دراد تّیعم ربمغیپ ابری نعید ، تسا ربمغیپ وا
 !تساناطیش ، دوبرناتیش ابر

ء یّشلا نّاف ، نیلهاجا نم نّنوکتلاف
 رسد نم ز ا ، تفرعم ز ا دعب»^۱ **ء یّشلا عم نّوکی**
 و دوبری هاوخناتیش ابر و نیلهاجا ابر لا و ، چچیم
 ء یّشلا ابر ء یّشدن وچ ؛ یّنکی م ادیپ تّیعم ناطیش ابر
 «.تسا

مّلسو هلا و هیاء الله یّلد الله لوسر لاق
هکی سک»^۲ ؛ عمم الله هرشدا ار جدبأ نم
 و ا تمایق زور ادخ ، دشاب هتشاد تسود اری گنسد
 «.دنکی م روشحم گنسد ن ا ابر

دوخرماکفا رباربرد اری تمایق زور امشد
 تمایق زور رد هکی دارفا دینیب و دینک مّسجم
 یّکی ؟ دنوشی م روشحم هچ ابر ، دنوشی م روشحم
 تّبحم ن ا هبرن وچ ، دوشی م روشحم ش گسد هلو ت ابر
 ن وچ ، دوشی م روشحم ش لزنم هبرگ ابری کی ؛ دراد
 تّبحم یّ اشحاف ن ز هبری کی ؛ دراد تّبحم ن ا هبر
 یّکی ؛ دوشی م روشحم و ا ابر تمایق زور و دراد
 لمع ابر تمایق زور و دراد تّبحم یّ دزد لمع هبر
 ، ش لزنم یّ طوط ابری کی ؛ دوشی م روشحم یّ دزد
 ، ش ای راوسد نیشام ابری کی ، ش لزنم روکد ابری کی
 ، ش ن ز ابری کی ، ش رابتعا ابری کی ، ش واک ابری کی
 ، میهاربا ترصد ابری کی ، نینمؤماریم ابری کی
 یّ لء یّ ادخ و رمع ابری کی ، ناطیش ابری کی
 :هک تسا هداد م هرایتخا ام هبر و تسال دعای لء ا

۱. ۱۴۱ ص ۸، ج ۸، ی فاکلا

۲. فالاتخا یردق ابر ، ۲۰۹ و ۱۲۹ ص ، قو و صدخیش ، ی لاملا

رگا؛ و ر ب ی و ر ب ی ها و خ ی م ه ک س ک ر ه ل ا ب ن د ه ب
ی م ر و ش ح م و ا ا ب ، ی و ر ب ر م ع ل ا ب ن د ه ب ی ها و خ ی م
! ی و ش د

دوبدرگد روکش که اصدی روک *** دوبرمعی شعیفشد رشذ زور هکی نسد

و م ا ق م ن ا م ه ر د و ت س ه و ا ه ک ی ی ا ج ر ه ه ب
ی م ر گ ا ! ت ن ا ج ش و ن ؛ و ر ب ت ا ک ر د ن ا م ه ر د
و ت س ا ن ی ا ه ا ر ، ی و ش ب ر و ش ح م ی ا ع ا ب ی ها و خ
و ت س ا ه د ا د ا م ه ب م ه ر ا ی ت خ ا . ت س ا ن ش و ر ه ا ر
ی ا ر ا د ن ا س ن ا ه ک ت س ا م ه م ی ل ی خ ب ا ط م م ه ا ع ق ا و
ه ت س ن د ا ج ن ی ا ن ل آ ن ا س ن ا . ت س ا ت ا ر ا ی ت خ ا م س ق م ا م ت
؛ ت س ا ز ا ب ن ا س ن ا ی و ر ه ب م ل ا و ع م ا م ت ی ل و ، ت س ا
و ل س ر و ا ی ب ن ا و ت و ک ل م و ن ا ط ی ش د و ن ج م ل ا و ع
ر د » : د ن ی و گ ی م و ت س ا ز ا ب ه م ه ... و ر ف ک و ن ا م ی ا
«! و ر ب ی ر ا د ت س و د ه ک م ا د ک ر ه

ا ر ا ق آ ه ر م ن ! ن ف ل ت م ی س د و ف ا ر گ ل ت م ی س د ن ی ا
، د ر ی گ ی م ا ر ن ا د م ه ، د ن ک ی م ن ف ل ت و د ر ی گ ی م
ن ی ا ، د ر ی گ ی م ا ر ز ا ر ی ش ، د ر ی گ ی م ا ر ه ا ش ن ا م ر ک
د و ز ، د ر ی گ ی م ا ر ف ر ط ن آ ، د ر ی گ ی م ا ر ف ر ط
ه ج و ت ن ی ن م و ا ر ی م ا ه ب ن ل آ ا م ش ر گ ا ! ن ک ه ج و ت
ی م ر پ ا ر ا م ش ن ه ذ ن ی ن م و ا ر ی م ا ت ر و ص د ، د ی ن ک
ا د ه ش ل ا د ی س د ت ر و ص د ، د ی ن ک ه ج و ت ا د ه ش ل ا د ی س د ه ب ، د ن ک
د ی ن ک ه ج و ت ر ب م غ ی پ ه ب ، د ن ک ی م ر پ ا ر ا م ش ن ه ذ
ت ر و ص د ی ن ک ه ج و ت ا د خ ه ب ، د ی آ ی م ر ب م غ ی پ ت ر و ص د
د ن ک ی م ا د ی پ ت ی ع م و د ی آ ی م ا ل ل ه

ه ب ی ط ر ا و ن ا ا ب ت ی ع م ه ر م ث ، ت ی ا د ه

م ا ل س ل ا م ه ی ا ع ن ی م و ص ع م

ر ا ف س ا ر د - ه ی ا ع ا ل ل ه م ح ر - ن ی ه ل ا ت م ل ا ر د ص

: د ی و گ ی م و د ر ا د ی م ه م ی ل ی خ ت ح ب

س فذی نعی^۱ «تسا ی ذلاویه، ی ناسنا س فذ»
 ریغتل باقه که تسا ی اهوق و دادعتسا ی اراد ی ناسنا
 ناسنا تسا ن کمم .تسا ی لکش ره هبل کشت و
 ناطیش س فذ نیا که دنک تیرت ی روط ار س فذ نیا
 تیرت ن اوید تفص هبار و اتسا ن کمم، دوشب
 ناسنا س فذ اعقاو و دوشب بئذ س فذ نیا که دنک
 کوخ اعقاو ناسنا س فذ تسا ن کمم، دوشب گرگ
 اعقاو، دوشب گنلی اعقاو، دوشب ریشد اعقاو، دوشب
 و دوشب هکلام

ادیپ تیعم هچ ابدن اسنا و تسیچ حلاص اما
 ار ی گید که تسا رارقن یا زایضه هر خلأاب؟ دنک
 ،دنزیدن آرد ی یاهزیچ دنهاوخی م و دناه تشاذگر ابد
 قلخ ام س فذ .دراند درگرب و ورب بلطم نیا و
 ادیپ م هی حور داحتا و تیعم تیلباق و تسا هدش
 ابد گید نیا رد ار ش دوخ ناسنا لاماد، تسا هدرک
 ررض دنک طولخم ناطیش س فذ ابد؟ دنک طولخم هچ
 و س یلبا ن اورید و عباوت س فذ ابد، تسا هدرک
 اجذا نوچ؛ تسا هدرک ررض دنک طولخم ناطیش
 ی بارخ، تسا تساجذ، تسا تفاتک، تسا ترودک
 تسا ی گتسخ، تسا تملظ، تسا ی کیرات، تسا
 دنکی م نادجو ار نیا ناسنا و، تسا ی تحاران و

ی ترایز، مینکی م هجوت ی ردق ی تقوام همه
 صولخ ابد ار ی زامزای مینکی م ی اهیرگ، مینکی م
 طاشند و ی کبس و تفذل ابد کی ایآ؛ میناوخی م
 راکنا میناوتی مزرگید که ار نیا!؟ دوشی مزا ادیپ
 ی هانگ، مییوگی غورد زور کی رگا اما! مینک
 رد ایآ؛ مینک ی تنایخ ای مینک ی دزد، مینک

۱، ۵ ج ۴۲۸؛ ص ۳، ج ۳، تعبر لاً یلعلل رافسلأا ی فقیلاعتلما تمکحلا
 ۲۳ - ۸ ص ۸، ج ۴؛ ص ۳۰۴

،مینیبی مذ دیوگد رگا؟ مینیبی مذ نیگنس نامدوخ
 دنوادخ سپ! مینیبی مآنادجو نوچ؛ تسا غورد
 نیا هب یّ تد، ماهار نیا هب ار ام هک یّ لعأ یّ لع
 مدرک تلّاد رهاظ نآرق نیا هب و رهاظ لوسر
 نآرق کی و نطاب لوسر کی ام نطاب رد، تسا
 هداد رارق یّ زیم هّوق کی و تسا هداد رارق نطاب
 لیطابا زا ار قیاقدهمه میناوتی م نآ اب هک تسا
 نیاربان. میسانشب تملظ زا ار روند و مینک ادج
 و هبیط راونا نآ اب ناسنا هک تسا نیا حلاص
 روند یّ ماهار نیا رد و دنک ادیپ تیعم هرهاظ
 دنک ادیپ تیعم ادخ اب و دنک تکرخ

نم ن نوکت لاف، هفر عملا دعبی پ رفکت لاف»

نوچ، وشنز رفاک نم هب تفرعم زا دعب؛ **آن یلهاجا**
 «!دوب یّ هاوخن یلهاجا

مه عی شد؛ عی شلا عم نوکی عی شلا ن اف»

«تسا (ش بوبحم اب) عی شد اب

ادیپ تیعم لآهج اب، یّ شابن یلهاجا رگا
 یّ نکذ ادیپ تفرعم زا دعبن ارفک رگا و، یّ نکم
 یّ نکم ادیپ تیعم نم اب

ی ار ب هک ی سک²؛ الله ناک لله ناک نم»

«!تسوا ی ار ب ادخ، دشاب ادخ

**ادخ اب ناسنا هدارا و رایتخا تدحو
 تیعم هطساو هب**

یّ نعید؛ دراد انعم یّ لیخ «تسوا ی ار ب ادخ»

؛ درپسی م و اتسدهب ار شدوخ تارایتخا مامت
 نآ زا رتگرزب ادخ هکلب، تسین نیا انعم هتبلا

1. ۱۴۱ ص ۸، ج، ی فاکلا

2. ی دبیم، رارسلا ف شک؛ ۳۳ ص ۸، ع ز ج ۳، ج، نیدلا مولع ع ایج
 ۱۹۷ ص ۷۹، ج، راونلا راجب؛ ۵۶۳ ص ۱، ج

مینک هچ اما! در پسد و اتسد هبار رایتخا هکتسا
 یارب ادخ»! میرادنیا زارتهب یریبعت هک
 دینیبی م و دیرادی ا هچب امش ی تقو: نی نعید «تسوا
 ی لیخ و لقاء ی لیخ و بدؤم ی لیخ هچب نیا
 امش هب، ددرگی م امش ربورود و تسابظاوم
 ارش دوخ و دنکی م تمدخ امش هب، دنکی م ارتحا
 و ناتی گذنز امش، تساهتشانگ امش رایتخا تحت
 دیوگی م! دینکی م اهر و ال باقم رد ار ناتهدارا
 «!مشچ»: ییوگی م «.ایب اجنیا زورما وت، اقا»
 «!مشچ»: ییوگی م «.ایب اجنیا زورما»: دیوگی م
 ی م «.میورب میظعلا دبء هاش زورما»: دیوگی م
 دینیبی مذ و اردی رایتخا رگید «!مشچ»: ییوگ
 تسا تیعم رطاخه بنیا

امش، دتسیای م امشل باقم رد هکی ا هچب اما
 ی م دوخی وور هب و ا؛ دیتسیای م و ال باقم رد م
 زا ار و ا و؛ ناتدوخی وور هب م امش و دشک
 مدء و تیعم همزلا نیا. دینکی م ادج ناتدوخی
 تسا تیعم

ل اعتم دنوادخ اب ن درکادیپ تیعم ی انعم

ی تیعم دنکی م ادیپ ی سک اب ادخ هکی ی تیعم
 هکلب، دوشب زیچ کی و دشاب زیچ ود هکتسین
 تادوجوم هکتسین روطنیا. دوشب ی نافی کی دیاب
 ی لع زیچ کی م ه ادخ و دشاب هدحی لع زیچ کی
 و طلا تخا ار اتود نیا ناسنا هکنیا ات، دشاب هدح
 و ادخ رهاظم همه تادوجوم هکلب؛ دنک جازتما
 هکنیا هن، دنتسه ادخ هولج و ادخ رونو ادخ رو هظ
 ی لجت رونیا رگا. دنراد ادخل باقم رد ی دوجو
 و، ی تسه وت و متسین م هکتسین دنک فارتعا و دنک
 هب نیقیلام لع الحرم زا و دورب لایب فارتعا نیا

و دسر بن یقیلاق د اَلحرم هب مه دعب و نیقیلان یع
و تسین و ا هک دوشب ناسنا ن ادجو ، فار تعانیا
،تسا ملاء ادخ و تسین ملاء ناسنا ،تسه ادخ
میکد ناسنا ،تسا رداق ادخ و تسین رداق ناسنا
همه و ،تسا رّبدم و میکد ادخ و تسین رّبدم و
تّیعم و ؛دوشی م ادیپ تّیعم اجنیا ،تسادخ زیچ
و تسا زیچ ود و ا اب نیا مکنیا هذ دوشی م ادیپ هک
.دوشی م و ا ردی ناف نیا مکلب ،دنوشی م یکی
و نافر ع هار و ،تسا انف تبحص ،تبحص
و ی تسین هب فار تعان ی نعید ؛تسا انف هار ،کولس
تسا ی تسه کی ،دوجو ملاء رد مکنیا هب فار تعان
مامت و ،تسا راگدروپ سّدقم تاذ ن ا هک
ادخ هّیئزج و هیلک تافص و عامسا ار تادوجوم
¹.تسا هدرک ریچ

ادهشلا دیس هب هایس ملاغ «ن وّج» ق وّح

اب ی گمه ماسلا هیلع ادهشلا دیس باحصا

؛هایس ملاغ ن ا یّ تد ،دندرک ادیپ تّیعم تر ضد ن ا
مان هب دنتشاد ملاغ کی ماسلا هیلع ادهشلا دیس
هب ار و ا و دوب ی رافغرّ ذوباً لام ملاغ نیا .ن وّج
تراهم هلسا ریمعتّ ن فرد و .دیشخب تر ضد
.تشاد

دوخ همیزد تر ضد هک اروشاع بشرد

دوب مّنرتم ی راعشا اب و دوب ل و غشم همزمز هب

ل یصلاً و قار شلا اب کلامک *** ل یلخنم ککافاً رهد ای
ل یدبلا ب عقیق لا رهدلا و *** ل یثقی بلأط و بحاصنم
² ل یبسد کلاس یّ دل کو و *** ل یلجلا ی لا رملالا امنلا و

ن ا حلاس ندرک هداما ل و غشم ملاغ نیا

¹ ۲۰۴ - ۱۹۴ ص ۲، ج ،تایاور و تایا رد قلاخا ی نابم
² دیس ادهشلا دیس ل تقم و ؛۷۱ ص ،فو هلا و ؛۲۵۱ ص ،دیغم داشرا
ی م هفاضا ار تپد مین نیا فوهلا رد و ؛۲۳۹ ص ،مرفم قازرلا دب
«ل یحرّلا ن م دعوّلا برقا ام» :دنک

دوب تر ضد

اب تيعم تراشب باحصا هم هب تر ضد
می من رواب هایس ملاغ. داد رگید ملاوع رد ار دوخ
نیسد ماما اب ار و ا تمايق زور رد ادخ هک دنک
تسرد شنابز، هایس اپارس ملاغ؛ دنادرگ روشم
، در ادنل کیه و دق، تسارگید تکلم لام، تسیند
، دجم اهوم، هتشگر ب و تشر د اهب.

ملاء رد؛ دوشی م هتشادرب هم هب اهنیا ی لو
، دوشی م هتشادرب ی هایس، تسارح اورا داخا ی نعم
ش ندب و، دیفس دنکی م شرب رد ابیز سابل کی
دشخر دیم ماخذ هر قند نام

هکر عم رب ی عمج اروشاع هعقاو زا سپ
ندب کی ن اگتشک رانک رد دندید، دندرکی م روبع
دنام هک تسارعاصتم ن آ زا ی رطعی و بو و هاتفا
ملاغن امه ن دب نیا؛ تسارهدیسر دن اشماشم هب ن آ
رطم ش یوب، دوب هدش دیفس دوب هایس، دوب هایس
دوخی لاوم تر ضد هب دوب هدش قحلم، دوب هدش
1. ملاسلا هیلع ادهشلا دیس دوخ عاطم و

ادهشلا دیس باحصا ن دوب ی ناف
تر ضد ن آ تیلو رد ملاسلا هیلع
هب ملاسلا هیلع ماما هک تسه ترایز کی
ای م کئیاع ملاسلا» : دنیا مرفی م ادهشلا دیس باحصا
الله عایفصاً ای م کئیاع ملاسلا هعابحاً و الله عایلواً
نیا بخ هتبلا ² **«...بی ما و متنا ی باب... هعادوا و**

1 دب؛ راگزوری ا وتر ب دابقاً» : ۴۱۲ ص ۱، ج، ن آرق ت و کلم رون
، تسار هتشنگ هک بشد تقو رد و حبصت تقو رد رایسب هچ ای تسه ی تسود
ل و بقل دب راگزور و ای ا تشک ار ق د بلاط و تدوخ نیشنمه و رایوت
دزروی مذت عانقل دب هب و دنکی مذ
دارفا زا کی ره و. تسارگرزب دنوادخ تسدهب هدارا و رما، طقف و
«موری م نم هک دنوری می هار نام هب، ن اگدنز
2 هک دنکی م ل قند ۸۸ ص، ملاوع ل تقم زا و؛ ۲۸۹ ص، مرقم ل تقم
: دندرک اعد و ا مرابرد تر ضد

هک تسا حلاطصا کید، **ی مّا و متنا ی باب** هئسم
 ی کیدزد و تبجم دناز هداعلق و فرهاظا ماقم رد
 دوشی م هتفگ، در ف کید میظعت و تشادگرزب و
 ردقچ و ،تسلاب هئسم نیا ردقچ دینیب
 ؟! تساجک هئسم لاصا و تسا تیمها ی اراد
 ماما ایحانزا هک تسا ی ترایز ،ترایز نیا نوچ
 دنکی م ترایز ترضد و تسا ماسلا هیلع
 رد م رحم مایا زالبق لابرق رد زور کید
 میدوب هدر و خ هباحصد حبص داد موحرم تمدخ
 ادخ - نیعم اقا جاد ام گرزب ردپ موحرم و
 دوب اجنا م ه - دنک ت محر

کید (نیعم اقا جاد موحرم) ناشیا زور ن آ
 ،اقا» : درک ضرع داد ی اقا هب و دنکی م لاؤس
 ار ادهشلا دیس باحصا و مدوب هتفر بشید نم
 تسه ی امر قف ترایز نیا رد دعب مدرکی م ترایز
و متنا ی باب : دنیا مرفی م اهنا هب ترضد هک
 هیضق نیا . داب امش ی ادف نم رد ام و ردپ **«ی مّا**
 ی ولج دیاید و دوش دنلب ماما هک دوشی م روطچ
 هچره باحصا بتارم لاد - ادهشلا دیس باحصا
 دتسیاب اهنا لابق رد و دیاید ماما - دشاب دهاوخی م
و متنا ی باب : دیوگب دناوخی م ترایز ی تقو و
 ؟تسیچ هر قف نیا اقا ،؟! تسیچ هیضق؟! **«ی مّا**
 ،دشاب ام ی ار ب دیاب نیا ؟دشاب ماما ی ار ب دیاب هکنیا
 ی م حرطم ار هئسم نیا میوری م اجنا ام هک ی تقو
 !؟ مینک باطخ روطنیا اهنا هب و مینک
 و دنداد ار باوج نیا داد ی اقا موحرم

وَ هَيْدَعِ اللّٰهَ يَ لَصِ دَمَحَمَّ عَمَّ هَرْشَحَا وَ هَحَيْرِ بَيْطِ وَ هَهَجَوِ ضَيِّبِ مَهَلَا
 نَمَّ نَاكَفِ هِهَلَاءِ وَ هَيْدَعِ اللّٰهَ يَ لَصِ دَمَحَمَّ لَاءِ نَيِّبِ وَ هَهَيِّبِ فَرَّعِ وَ هِهَلَاءِ
 بِكْسِمِلَا نَمَّ يَكْذَا هَهَيْبِ هَهَجَارِ هَنَمَّ مُشَيِّبِ هَهَكْرِعَمَلَابِ رُمَيِّ

نیمه ش دوزمه ماما و تسمامانیا: دنتفگ
 رد هکلیدنیا هب دیامرفیم اهنآ هبار بلطم
 مکار تشیدت قیقدهکیو معقو کیلابرکن ایرج
 هممه! تسمادهشلا دیست قیقده معقو نآ و تسین
 نبلسمو یرهاظمن بیدرگید! دنای نفا اهنیا
 ناممه و او تسمار فذکی! تسینیا هجسوع
 هکنیا! تسمادهشلا دیسناممه! تسمان یسد ماما
 نادبانآ هکتسمانیا رطاخه بنیا، تسمه ادجن لآ
 قرف ترضدن دوز اب دیاب هرخلآ اب هرهمطم
 باتک و باسد اهنیا هرخلآ اب بخ دنشابه تشاد
 رد هممه، انعم ملاعرده و معقو ملاعرده یلو دراد
 ادهشلا دیسه میخه میخه نآ، دنتسه همیخه کی ریز
 نآ هب دیراد امش هکی تقو معقو رده سپ؛ تسم
 باطخ دروم اهنآ و، دینکی مباطخ باحصا
 رده، دیهدی م رارق اسآت مرکه تاملکنیا دروم و
 ادج اهنآ. دینکی مباطخ ادهشلا دیسه هب دیراد معقو
 تسمه ت قیقده کی، تسمه ت معقو کی؛ دنتسین
 هکروطنآ بلطم ایوگ ل احن یعرد یلو
 اجنآ رده کی یاهنآ و نیرضادی ارب دیشو دیاب
 دودهداتفین اجدندوب

لابرن ایرج هب فراع کی دینیبه امش
 رده رگید یبید: دیوگی م. دنکی م هاگن روطچ
 رده یسباء، تسین اجنیا رده یلمسم، تسین اجنیا
 کی تحت رده هممه، تسمه یکی هممه، تسین اجنیا
 تیلو کی تحت رده هممه و دنتسه قرغ تیلو
 اهنآ نایم رده رگید ی دوجو ل لاقتسا، دنتسه ی نفا
 هبنجهن، دناه درک ادیبه ی طبر هبنجه هممه اهنآ، تسین
 هبنجهن، دناه درک ادیبه ی فرده هبنجه ی لاقتسا
 درادن ت یوه ش دوزمانا هکی فرده هبنجه و ی مسا

نیا. دراد ی گتسب طبر نیا نیفرط هب ش تیوه
نیا هب تبسن لصف لها! تسین هدنب ی اهفرح
هجوتمک ضرع مهاوخیم هدنب هک لئاسم
ددراد یرتشید

هدافتسا تیفیک نیا هب دیاب هعقاو نیا زا
س لاجم زا دوشب هدافتسا هتداد نیا زا دیاب. دوشب
دیاب میناوتی هک رادقم ره هب و ام ادهشلا دیس
بسک هزادنا نامه هب، مینکب کاردا بلطم
ضرف، هنرگا! هزادنا نامه هب، میاهدرک تیناروند
طقف، دوب ی تبیصم رکذ کی طقف و ی سلجم هک دینک
تسا ش دوخ رادقم هب نآ بخ! نیمه

نیا زا، دوشب هدافتسا دیاب تصرف نیا زا
نیسد ماما بتکم هب و، دوشب هدافتسا دیاب تیفرظ
نیا رگا. دش کیدزن دیاب ادهشلا دیس بتکم هب و
باطذل و مشم، هیعدال و مشم تقون آ، دشابروط
همئا زا هک ی تیداحا و تایاور نیا لومشم، ماه
1. دش میهاوخ، تسا س لاجم نیا ی ایحا هب عجار

ی ناف اروشاع زور رد ادهشلا دیس باحصا
تسا تیلو رد ی ناف هک ی سک و دندوب تیلو رد
ی سک هچ اب دنیبی مندرگید؛ دنیبی مندرگید
رگید اریز، دنک دروخر ب ای دگنجد دهاوخیم
کی طقف اروشاع هیضه رد ی نعید. تسین ی دوخ
؛ دوب ماسلا هیلع ادهشلا دیس نآ و تشاد دوجو رفت
،دوب ادهشلا دیس رد ی ناف لصفلا ابا ترصد
،دوب ادهشلا دیس رد ی ناف ربکای لع ترصد
چیه و دندوب ی ناف همه ادهشلا دیس باحصا
:دومرفی م ترصد رگا. دنتشادند دوخ زا ی رایتخا

1 هجطای ذ ۲۸ بش / مق؛ ۲۰۳؛ سلج یرصد ناونع تشید حرش
۱۴۳۲.

1. در کی م ر ب ص د ، ن ک ر ب ص د ؛ ت فر ی م ، و ر ب د

ه ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا د ه ش ل ا د ی س ب ا ح ص ا ق و ح ا
ت ر ض د ن آ

م ل ا س د ا ر ه ز ت ر ض د ه م د ا خ ه م ض ی ف ه ن و گ چ

ل ه ه « ه ر و س و ، ت ر ض د ن آ ه ب د ش ق ح ل م ا ه ی ل ع ا ل ل ه
م ه ا ر ه م ض ف د ش ل ز ا ن ت ی ل ه ا ن ا ش ر د ه ک « ی ت آ
ت ف ر گ

م ی ل س ت و ت ع ا ط ا ر ث ا ر د ی س ر ا ف ن ا م ل س د

ه ر ا ب ر د ر ب م ا ی پ و ا د خ ل و س ر ن ا د ن ا خ ه ب د ش ق ح ل م
د و م ر ف 2 « ت ی ب ل ا ل ه ا ا ن م ن ا م ل س د » و ا

ب ا ب م ا ن ه ب ف ر ا ع م ر د م ی ر ا د ی ب ا ب ک ی

؛ د ن و ش ی م ق ح ل م م ه ا ب س ن ج م ه ح ا و ر ا ه ک ق و ح ا
ی م ن ه ج ح ا و ر ا ه چ و ی ت ش ه د ح ا و ر ا ه چ

م ه م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا د ه ش ل ا د ی س ت ر ض د ب ا ح ص ا

و م ی ل س ت ل ا م ک ا ب ا ر و ش ا ع ز و ر ر د ؛ د ن د ش ق ح ل م
د و خ و د ن ت س ج ی م ت ق ب س ر گ ی د ک ی ر ب ن ط ا ب ی ا ف ص د

ن آ ا ب ا ر د و خ ت ی ع م ه ج ر د ه م ه ، د ن د ر ک ی م ا د ف ا ر
ا و ن ا ک و ا و ت م ا ء ن ی ذ ل ا ؛ د ن د و ب ه د ی م ه ف ت ر ض د

د ن ت ف گ ک ی ی ا ا ر ی د ا ن م ن آ و د ن ت ف ر ه م ه 3 ن و ق ت ی
ا د ن ر ا گ د ر و ر پ ب ن ا ج ز ا ه ک ی د ا ن م ن آ ؟ ی د ا ن م م ا د ک

د ن ک ی م

ل ز ن ت ت ا و م ق ت س ا م م ث ل ل ه ا ا ن ب ر ا و ل ا ق ن ی ذ ل ا ن ا ؛

ا و ر ش ب ا و ا و ن ز ح ت ل ا و ا و ف ا خ ت ل ا ا ه ک ن ل م ل ا م ه ی ل ع
4 ن و د ع و ت م ت ن ک ی ت ل ا ه ت ج ل ا ب

و ن ز ، د ن ت ش ا د ن م ه ه ص غ ، د ن ت ش ا د ن س ر ت

د و ب ه چ ر ه ، ن ط و و ت ر ا ج ت و ک ل م و د ن ز ر ف

1. 47: ص، سنا تاحفد

2. 17 ج، راونلا راجب؛ 65 ص، 2 ج، م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا ض ر ل ا ر ا ب خ ا ن و ی ع
169 ص

3. 63 ه ی ا ، (10) س ن و ی ه ر و س د

4. ت ل ص ف : 41 ه ر و س ز ا ، 30 ه ی ا

بیبید؟ مورب اجک: تفگ ریژب. دندرک شومارف
 ناردارب، دندرک تبحص ليقء دلاوا، درک مکت
 هار رد ن دش هتشک قشاع همه؛ دندرک تبحص
 دندوب ادخلوسر دنزرف

لَا تَأْتِي سَأَلًا يَوْمَئِذٍ مُّسْتَأْذِنِينَ أَمَّا *** أَوْ بَصِيحًا يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ

ر عايشتسا دورسد بوخهچو

ار نيا مهو ار ن آمه ميدرک وتميلست *** ار نيد و لد تيور مولج کي هب ميداد
 ار نيغم عام دنکذت عانق هنشت بل *** يرأ و تلصو زا دش ميهاوخذ ريسام
 ار نيگذتسد زا رظنلوار دادم *** ناميلسل عا ارتمشچرگا ديديم
¹ ار نييجو تي ياپ هب هديناسن هک، رسن آ *** درادن هار ناروجات هرياد رد

تسا هتفگ بوخزينو

امسوهتسد وتن اماد ز ماتوک *** امسفنمه لزا حبصزا وتدمديا
 امس رجي ادصق افا رساترسد *** تساهتفر هک ميقتسد هبعک هلقاق اب
² امسگم دوخري هب کئلام دننار *** ميقتيد هچي مزابل مدولآ وتي ياپرد

دهشاديسه ميخرد دورو طرش

اين را من همهجا گفتم، اتفاقاً ديشب در
 حرم مشرف بودم بالای سر نشسته بودم. يك
 طلبه خيلي خوش سيمايي، خيلي عفيف و نجيب
 آمد نشست و ما را مي شناخت، من نمي شناختم.
 يك سؤالي راجع به مرحوم آقا
 - رضوان الله عليه - كرد و پاسخ دادم. بعد گفت:
 «شما ما را يك نصيحت بکنيد». من يك دفعه
 اين به نظرم آمد گفتم: من يك چيزي به شما
 مي گويم: اگر در خيمه امام حسين هستي صادق
 باش، اگر در خيمه عمر سعد هم هستي صادق
 باش. او اشكال ندارد، در هر دو جا صادق باش.
 خيلي رفت در فکر، تشكر كرد و رفت.

نيسد ماما هميخرد: متفگ ار نيا بخو

تسا كلام شندوب تسرد، تسيند كلام ندوب
 رگم. دنتفررد همه دنتشاذنگد رگم اروشاع بشد
 اهرپيبي رخا؟ دندوبن نيسد ماما هميخرد اهنيا

¹ و ² ۲۰ ص، ماطسبي غورفن اويد

² ۶۸. «بایشلا محتاف» یماج راعشان اويد

ار نيسد ماما كمد و ناند اجنيا اته كم زامش
زا رگيد ،ديدوب نيسد ماما هر فس رسد ،ديدروخ
ماما لوپ زاممه ،ديدركن جرخ كه ناندوخ شپ
داديم راهن ،داديم امش به بناحبص .دوب نيسد
ميريگد و هفوك ميبايد هكنيا ديمابه همه .داديم ماش
هيفق ابابهن دنديد اهنيا اروشاء بشد !مينكه چه و
يرگيد ي ماش و راهن ادرف ،دش مامت ماش و راهن
كه مه نيسد ماما .!تسا ادرف ش اهيفق ،تسا
ماما و تسار بمغيپ رسپ ،ديوگي مذفلاخ لله ابذوعن
دنديد .درادن روخدر و قدص ش ملاك و تسه
؟دش ي چه ميدر كي م ركف ي چه ؟دش ي چه بجه

به ،تسا راوگرزب ردقن يا مه ترضد
ميهدي ماجنا ي راك كي ميه او خبرگا كه ام سكه
ي م وريند مه ي سمش هموظنم زا هدش رگا رگيد
ماما !ديايد و ... ي ريش هار ي اهن اشكهك ،ميبلط
.ديورب ديوگي م ار همه نيسد

ام به دراد زيچ همه نيسد ماما !دينيب
،تسيند كلام ندوب نم اب ديوگي م .دهدي م ناشن
هاگن هبه» ،ي وري مرد ي رانگي م اروشاء بشد
دندر ك تكرده كم زادهشلا ديسد اب رنذر از ه دينك
«!دنريگي م لااب امئاد ار مچرپ و دنياي م و
:ديوگي م !دندخي م اهفرد نيا همه به ترضد
رخا ار هجوج «.دوشي م مولعم اروشاء بشد»
رُدف رطن آزا !؟دش تسرد ،دنرامشي م زيبا
لئاسم نا و دريگي م ار نيسد ماما ي ولج دياي م
:ديوگي م دندخي م وابه م ترضد و دياي م شپ
دهاوخي م ترسد به به چه ي رادن ربخ !ادخ هدنب»
- !ناه ديوگي مذوا به - «.ي رادن ربخ مه وت .ديايد
ترسد به به چه اروشاء بشد ي رادن ربخ» :ديوگي م

«میریگی م تنابیرگ زامیایم اجنآ مدوخ، دیایم
 شرسد هب هغدکی هداتسیا اجنآ حبصه کی سکن آ
 شرسد ار اهنیا کی سکه چه، دادید دادی ا دنزی م
 اجنآ» :دیوگی م. دز ادنایم نیسد ماما!؟ دز ادنایم
 مراد ار تسد اجنیا نم لامادی داد چرخ هب بدا
 چیه» :میوگی م کی یایم هک م ه دعب «میریگی م
 ». هداتفیند قافتای امیضه چیه، هداتفیند قافتای ربخ
 تفگ لاصا دوشی من، نیا زارتلاب کی نعید
 ارچ لاصا، درادند دد لاصا کی تمارکی نعید، رتلاب
 رگم. درادند دد لاصا!؟ دد نیرتلاب میوگد
 ؟ دراد دد اذت مظع رگم؟ دراد دد اذت تمارکی
 دودحم دوشی م نیا زارتلاب دشاب هتشاد دد رگا
 ، اذت مظع نآ، رگید تسا نامه م نیسد ماما
 نآ، اذت عاهد نآ، اذت لاج نآ، اذت دجم نآ
 رد همه، تیاهنی بش شخب نآ، اذت هعساوت محر
 روهظ نامه هب و بهترم نامه هب ادهشلا دیسد دوجو
 نامه رد، تسا نیا دنیوگی م هک مظعا کی لجت
 1. دراد دوجو بهترم

ادهشلا دیسد باحصا هر مز رد هنوگچ ؟ میریگد رارق

:میوگد نیسد ماما هب ام تمایق زور رگا
 میدوبند اروشاع زور رد هک میدرکی هانگ چه ام»
 اذت ار باوژ ارچ وت باحصا دننام میدوب رگا و
 هچ نیسد ماما «دهدی منام هب و دهدی م اهنآ هب
 امشد» :دیوگی م!؟ دهدب ام هب هک دراد کی باوج
 هدوب ام تسد ندوب رگم» :میوگی م «! دیدوبند
 نامز نآ رد ار ام، دیدرکی م ناچتما امشد؟ تسا

1. ۲۳۲. ناونع س لجم، یرصدن اونع شیدد حرشد

یرار فن آ عز جامه ک دیدیدی م و دیدر کی م ن احتما
 م هر خآ ات و دندنام هک ی یاهنآ عز ج ای میتسه اه
 رد کشد و بار طضا و دیدرت ی اه رذ و دنداتسیا
 نم !ناه» :دیامرفی م تر ضد «دوبذ اهنا دوجو
 ی اج نم .متسشن لدع ی اج نم .متسشن قد ی اج
وهف موق لمعب ی ضر نم» «!متسشن فاصنا
 ی تیعیوم رد ار تدوخ رگا تساج نیمه **«مهنم**
 میوگی م ار س اسحا نیا نم ،اقفر بی نک س اسحا
 هکنیا هن ،میر واید تسده دیاب س لاجم نیا رد ام هک
 مینک دایرف و ادصورس هکنیا هن ،مینزب مهر سد رب
 دوشی مذ ادیب مدآ ی ار ب س اسحا نیا ادصورس اب
 ؟تسیک هیضه ش هیضه دینادی م

میتفر ج د رفسد اقا موحرم اب ام هعقد کی
 ملسد هده ،نم نامز ن آ رد هک لوا رفسد نامه -
 هجرد ی اهتئیه نیا زا ی کی زا ی اهدع کی - دوب
 رد مه نیسؤم و دارفا و ناریدم زا نار هط کی
 همین ایرج هک تسا مدای مدوخ دندوب ام ن اوراک
 و هچ و دنتفرگی م لصفم نشج ی لیخ دوب نابعش
 ی مذ حیضوت رتشیب نم رگید لااح ی لیخ و ... هچ
 ی ار ب ی اهلسم و هیضه هدرکن ی ادخ هک مه
 روظنم بلطم هب ندیسر ی لو .دشابذ ی صخش
 نیمه زا رگید صخش هب اهنیازا ی صخش تسا
 هب هک تسا زور هس !ی نلاف» :تفگی م دارفا
 «!مدر واینرد میاچ زا ار ش فک نامز ماما رطاخ
 زامن روطچ سپ قیفر :متفگ وا هب :تفگی م
 اجنیا !تسین اجنیا زامن ؟زامن» :تفگ !؟ی دناوخ
 همه ،رانک رانگب ار زامن ،تسا نامز ماما طقف
 تسای نامز ماما هچ نیا «!دناوخ دوشی م تقو
 ی نامز ماما هچ نیا ؟تسا هتفرگ و تزا ار زامن هک

!؟هتشادربوتزا ار فیلکتو بجاو مکدهکتسا
مشفکهکتسا زور هسد مسقش دودهب: «تفگی
می تیفیکهچ هبلامد» بدر واینرد میا پزا ار
وش باوخو دیوگی متسار رگا! منادی مند، دیباوخ
نیارد درک رکف هدرخ کی دیبا هنیارگید لئاسم
دندادی مرتهد دبلا!... شفک اب هیضه

بجاو زامن دیاید هکی نامز ماما نیالامد
می درد هبل، نامز ماما نیا دریگب مدآزا ار
رد نیای؟ تسیچ نیای!؟ تسیند لیخت هنیای!؟ دروخ
ی لیختن نامز مامارد، تسان درک فقتن نامز ماما
ی عقاون نامز ماما مند

نمی ارب دهاوخی مند: دیوگی نامز ماما
و هز ادنا هبلدیاب. یز ادنیب بعت هبل ار تدوخ ردقنیا
یز ابر تائتو وهایه و لاجنجنو دبو باسدیور
می، ت عاس راهچی زور. می مشچمه و مشچ و
هچب و نزق قذرا وربوش دندبت عاس چنپی هاوخ
تیاذغ، می نرب دیابنت قیفر قذرا، می نرب دیابنتا
چنپ ای راهچی زور مظنم مامت یروخب دیبا ار
ار رئاعش نیای ایب نم یارب یهاوخی مت عاس
شفکه هچ ی نعید. درادن لاکشا ی هبل ماجنا
!؟ هچی نعیدن دناوخن زامن!؟ هچی نعیدن در واینرد
رد ار هئسم نیمه ام؟ تسیچ اهفرد نیای
کی هبلن آ هیضه نیمه میراد نیسد ماما تبیصم
نیای هچره مینکی ملایخ، وحن کی هبل ام وحن
نآ ورتکیدزنو رتهب ام لاد دوشب رتشیب هئسم
دوشی مرتهد هئسم

رد امشد تسیند مزلا: دیامرفی م نیسد ماما
ساسحا. ی شاب لابرک رد تسیند مزلا، ی شاب اجنا
می ادفار تناجی دودن م ابرگا هکتسه نیای وت

، منک رکف ديهدب هزاجا! ناه : میوگی م؟ ی درک
رکف ورب ، هن «الله و سر ای هلب» ی هذب اوج دوز
ورب . ی یوگب ده اوخی من «الله و سر ای» ، نک
ار تدوخ تیعقوم ، جنسب ، نکب ار تیا هرکف
و ار ایند ، جنسب ار ادهشلا دیس تیعقوم ، جنسب
ار اهه طقن یا ی کی کی ، جنسب ار ایند تیرابتعا
ار ایند ندوب زاجم . هدب رارق م هرانک رد روایب
دیاب نیسده ماما س لاجم نیمه رد ار اهنیا . روایب
رب ن دز . دراند هدیاف رسد رب ن دز طقف . دریگب دای
ی من ار اهنیا ، دروآی من هذ رد ار اهنیا رسد
! دروآ

ادهشلا دیس اب ندرکادیب تیعم هار
ملاسلا مهیاء

ترخا ، جنسب ار اهضرم و ایند تیرابتعا
تداعسد ، جنسب ار تدوخ یراگتسر و حلاف و
همه ، جنسب هداد و تهب ادخه کار یرمعن آ و ی دبا
ار تجهد و عاهد و روزن آ ، ی دیجنسب ار هک اهنیا
رد ار ن آ بقاوع و سفذت ملظن آ ، روایب رظن رد
رظن رد ار افسد و تجهد ملعن آ ، روایب رظن
اهنیا یور . روایب رظن رد ار دیحوتن آ ، روایب
! نک رکف ، نک رکف نیشنب ی کی کی

ترایز هک ی تقو : میوگی م اقرن یا هب نم
زا . دینیشنب هشوگ کی دیورب ، دیهدی م ماجنا ار
دیورب . دیای من دآ تسدهب ی زیچ ن دناوخ دایز
هشوگ ن آ دیورب . دینک رکف دینیشنب هشوگ کی
ن ب ی سوم حیرض ل باقم ، ادهشلا دیس حیرض ل باقم
ملاسلا امهیا اضر ماما حیرض ل باقم ، رفعج
ی سوم رد ، اضر ماما رد دیربب ار ن اتدوخ دینیشنب
ردقچات ؛ دینییبب ار ل اح دن آ ، عضو ن آ ، رفعج ن ب

ار دوخ میناوتی م ردچ ات؟ میتسه جّاح هدرم دنچ
رد ام رگا ایآ؟! میر وایبرد ماما ن اورید هر مز رد
!؟ هنای میدر کی م ار اهر اک نیمه ایآ میدوبن نامزن آ
؟ دنه اوخی م هچ ام زا؟ دنه اوخی م هچ اهنا مینیب

اضاقت و تده اوخی مذ: دیوگی م نیسد ماما
نم نیبب ایب و ت، ی دود اروشاع زور رد هکی نک
لها و ار مدوخ نادنزرف و مدش دیهش هچ یارب
یارب!؟ متخادنا ی راکزور هچ هب ار مدوخ تید
ار داد و لدع و قلاخا و اهش زرا هماقا مکنیا
رد، روایب تیگدنز رد ار داد و لدع نیا و ت. منک
ی کشاوید ش اوید. روایب ار لدع تقیفر اب طابترا
هکی یاجنا رد دسری م شیا جی تقو! و ربن کن در
رظن رد ار لناسم، نک باسد تسه ی تعنم کی
دنبب ار مشچی کشاوید، للاح درنگی م مکنیا هنز ریگب
ش دوخی راوگرزب هب زیچ چیه مه وا! میورب و
هئسم ی تقو مکنیا ای وا غارس و رب و ت. دیوگی مذ
ی تفر رگا، نآ لابند و رب دسری م ترظن هب ی
اعدا دوخیب هنرگا، ی تسه ن م ابی درک ار راکنیا
بوخ ار همه هار ام هک نک بلط دوخیب، نک
ناحتما دارفا زا و مییاید دوشبر ار قرگا. میتسه دل
نیا رد رذ دنچ هک دوشی م مولعم تقون آ میریگب
دناه دروا ی لوبق ناحتما

رد فکر بن اج ار ش دوخ هشیمه دیابن اسنا
هکی سک. دنک ساسحا ماسلا هیلع ماما تمدخ
ی م تقون آ دنکی م ساسحا فکر بن اج ار ش دوخ
هک تسا نیا ضرف! دنکی ی راک ره رگید دناوت
فکر بن اج، فکر بن اج، رگید تسا فکر بن اج
ناجرگا!؟ تسا اعدا زیچ کی! هنای. رگید تسا
رد امش» : دنیوگی م وا هب تقون آ تسا فکر ب

«هدب ماجنا ار راک نیا اجنیا رد ،تسیاب اجنیا
 اب و دیسر ؟تشاد یی ماقم هچ ناملس
 تدحو تیلو اب ،درک ادیپ تدحو نینمؤماریم
 هب عجار .دش عزج درک ادیپ تدحو و درک ادیپ
 تقو کی^۱ «تَیْبِلَا لَهَا اَنِم نُنْاَمَلْس» میراد ناملس
 :دندومرفی ماقا مو حرم «اَنِم نُنْاَمَلْس» :دیوگی
 لَهَا اَنِم» میراد هک یی ترابع زای ضعب رد
 لَهَا» نآ ،تسا «اَنِم» ماهی ضعب رد تسا «تَیْبِلَا
 .تسا رتلااب «تَیْبِلَا

نامهر رد تسا یی داو نامهر رد مه «اَنِم»
 یلو .دراد رارق ریس نامهر رد ،داد رارق همیخ
 «تَیْبِلَا لَهَا اَنِم نُنْاَمَلْس» میراد تایاور یی ضعب رد
 می ماسلا هیلع ماما .تسا هدوب تیلها مام زای
 لَهَا اَنِم نُنْاَمَلْس» :دیامرفی ماقاصد ماما ؛دیامرف
 رگم ناملس .تسا هدوب تیلها مام زای «تَیْبِلَا
^۲درک رمع مه یی لیخا قافتا ،هذ ؟دش دیهش

ادهشادیس تاجدی تشکی ماهی گژیو

ار ناسنا هک تسا یی اهنیفس **اَجْنَلْاَهْنِیْفَس**

نودبو نمطم و مارآ یی لیخو دنکی م دوخ راوس
 تکرده فارحنا و دیدرتو ههیش نودبو تکلاه
 تسدهب ار یی تشک نیا ناکسد مهش دوخ و دهدی م
 درید اجک زای و دشابند بادرگ هک درید اجک زای ،دراد
 دصقم هب عیرسد و دروخریدن افوط و داب هب هک
 نیا رد .تسا نیسد ماما هنیفس ،هنیفس نیا .دناسرب
 درک لِسوت هنیفس نیا هب دیاب ،دش دراو دیاب هنیفس
 ددم دیاب دصقم هب ندیسر یی ارب نیسد ماما زای و

۱ ، ۱۷ ج ،راونلا راجد ؛ ۶۵ ص ، ۲ ج ،ملاسلا هیلع اضرا رابخا نویع
 ۱۶۹ ص

۲ ۱۸۵ س لجم ،ی رصب ناونع شیدد حرشد

دصقم هب ندیسر ی ارب دیاب ناسنا و بتساوخ
هار هثوت ار شتعافش و ار ترضد نآ تیلو
ی مذ هک ش دوخ ناسنا اریز ،دهدب رارق ش دوخ
دنگ تکر دناوت

ماما ن دوب «عاجنلا نیفس» ی عقاو ی انعم ن یسد

تسا ی انیفسد هنوگچ ن یسد ماما هنیفس نیا
هک ی تاروتسد ؟دهدی م ماجنا ار ی یاهراک هچ و
درک ش دوخ هک ی یاهت بحد ،تسا هداد ش دوخ
ناسنا .تسا هداد ماجنا ش دوخ هک ی یاهراک ،تسا
اهنأ هب و دنگ هاگن ار اهنیا کیه بکی و دیاب
هب هاگن .«عاجنلا نیفس» دوشی م نیا ،دنگ لمع
دوشی م نیا دنگ ن یسد ماما ی یاهراک
ی م دنگ ن یسد ماما تکر د هب هاگن ،«عاجنلا نیفس»
ترضد هک دنگ نیا هب هاگن ،«عاجنلا نیفس» دوش
اجک ترضد .دنگ فوقو م ه و ا ؟درک فوقو اجک
روطنیا هنیفس .دنگ تکر د م ه و ا ،درک تکر د
اهاجزا ی لیخ رد ،دنگ تکر د اجهمه هک تسیند
فرطنیا و دنتسه ی راجت هک ی یاهی تشک نیا
دنتسیای م اهاجزا ی ضعب رد دنوری م فرطنیا هب
ههبش ،هدنادرگرب ار اهنأ جوم دنگ تکر د نوچ
ی م امش ار یرتم داتفه و دص ی تشک کی .دراند
ی م ،دنگ تکر د دیاب دتسیاب دیاب ،تشگرب دینید
دعب و دباوخب تددش نآ زا جاوما نیا ات دنتسیا
اهاجزا ی ضعب رد .دهدی م همادا ریس م هب هر ابود
ی ولج دناوتب ات دنگ راک ن او ت مامت اب روتوم دیاب
ی مذن م هک ار نیا دتسیاب دیاب اجک .دریگب ار جوم
نآ ،ی تشک هدنامرف نآ ،ن اولم نآ ار اهنیا !مناد
نیا ن لآ هک دنادی م وا دربی م هار هک ی ناتپیاک

راکه مامت تر دقا بادیار و تو مهکتسا ی جوم جوم
 اهاجی ضعبرد اما دنکه هزرابمن آبا دناوتب اتا دنکه
 کی هک - یضرع تکرده . دتسیاب دیاب ، هذ
 دیاب رگانیا و دروخی - دراد مه یحلاطصا
 بجوم دناوتی ماعطق دشاب و زاتکرده
 رد هکنیا اصوصخم دوش ی تشکن دنادرگرب
 هذ مه دایز رابش دوش ی تشکت اقوا زای ضعب
 ی تابساحم همهاهنیا . تساریگ داب دایز رابو دشاب
 امتد هکتسین روطنیا دنکی مهنآ هکتسا
 . دنکه تکرده

ی مذتکرده اهاجزای ضعبرد نیسد ماما
 . دزی مفرده اهاجزای ضعبرد . داتسیای م درک
 ترضد ، دراد باسد شسولج ، شس دوعق ، شس مایق
 تسناوتی مکنیا اب دیگنجد هیواعم اب لاسد هد
 هچنم هبتسا نمر دارب یارب همانده عن آدیوگب
 رگا . دنکه حلسد هک هدرک دهع م دارب ؟ تساطوبرم
 هکنم ، متسین هکنم ، دوب فالکم شس دوش دوب هذ
 هب دناوتی متسین واهن لآ ، مدرکن ار راکنیا
 « . مدرکن حلسد و دهع هذنب » میوگب هیواعم

، ی تسه ماما و ت » : دیوگبنم هب هیواعم رگا
 هتشنم ی اجرد ارچس پی تسه ماما و ت ! بجع
 فرده هیواعم لباقم رد « نپیایب و وش دنلب ی
 دهاعم مارتحا ترضدی لو ، تسه نذی یارب
 ناونع هب هذت ماما ناونع هبتشاد هگزار ردارب
تملک تماملآ » هکتسا ماما ناونع هب ! ی ردارب
عفلتخم لاکشاب لگشتی دحاو روند ماملآ و دحاو
 کی هنیازا کیمادکره « **هیل او ثملا نمز لآ** ی ف
 ، تسای کی تقیقده ، تسای کی روند ، دناد روهمظ
 . تسای کی ادبم

ادیپ نیسد ماما رد دیابام ار تیعاو نیا ،
 ،تسا هدوب اهینیا همهن نیسد ماما رد آقاقتا ،مینک
 ،هتشاد گنج ،هتشاد جلد نیسد ماما ی نعید
 هتشاد تگرد ،تسا هتشاد تبحد ،هتشاد توکد
 ،تسا هتشاد فلتخم دارفا اب درو خرب هوحذ ،تسا
 رد هکی سک دتفایم قافتا همئا نایم رد مکی نعید
 هبرجت ار تاید هفتخم تلالاد همهن دوخی گذنز
 ،تسا هدوب اهینیا همهن نیسد ماما رد ی لو دشاب هدرک

تاجدی تشک رب ن دشر اوسد ی ار ب کلام نیسد ماما

،نیا ی نعید نیسد ماما ندوب «**عاجنلا نیفسد**»

شور و مارم و راک دیاید ناسنا هک نیا ی نعید
 و دنک هظحلام ،دنک هاگن کیهکی ار ترصد
 ات؟ تسا دنییاپ رادقم هچ اتش دوخ هک دنییب دعب
 اضر ماما؟ تسا دنییاپ مارم نآ هب تبس رادقم هچ
 دیاب دارفا نآ همهن :دیوگی و دنزادنا می هرفسد
 هکی صخش نآ یّ تد ،دنییشنب هرفسد رسد و دنیاید
 اضر ماما لزئم .دیاید دیاب مهن نآ تسا رادل بطسا
 لوا هجرد هرفسد .دندمایم همهن ،دوب روطنیا
 رلاتو قاطا کی رد همهن اسور نایاقا هک تشادند
 رگید اجکید ارزو و تسدریز نایاقا و دنییشنب
 نآ و .دنییشنب رگید اجکید مهن اهریدم و دنییشنب
 هناخزپشآ رد اهر اچیب رگید مهن اهن بیباپ ،ن بیباپ
 دنروخب دمای ن اشریگ هچره و دنورب

اتسک همهن و تخادنا می هرفسد اضر ماما

و دمایم ش دوخ ،رسد رخا ،تسشنی م ملاغ نآ
 اهینیا ،دوب مزادنا کی و تیفیک کی هب همهن یاذغ
 هتبلا .مینادب و میمهفب دیابام هک تسا ییاهزیچ
 می مزاجنا رگا دیوگی مهن کی یزیچ ل احن یعد

ره؟ ی‌دادن ماجنا ارچ، درکی م مه هیبنتار وا داد
می میتسه ماما ام نوچ لاد، دوزی اجی زیچ
ترضد رومام. درادن ش‌شخب، ریخنه؟! می‌شخب
تمیق هلمع نآ اب دوز ه‌دروآ ی‌هلمع و دوز ه‌تفر
ی‌ار به ک‌دندرکش ی‌او عد ترضد؛ دوز ه‌درکنی ط
!؟ ی‌درکنی ط وا ابی‌لو ی‌دروآ هلمع ی‌تفر ه‌چ
، رگید تسا روتسد ه‌ک‌تسا ی‌ی‌اهزیچ اه‌نیا بخ
ی‌زیچ ره «.ردار ب‌اکاک‌تسا باسد باسد»
1.تسا ماظن، دراد ارش‌دوزی‌اج

1. ۷۲۳ هـ سلج رافسا سرد